

رژیم ایران و دولتهای بزرگ (آمریکا، اروپا)، روسیه، چین و..... پروژه اتمی رژیم ایران- آژانس بین المللی انرژی، شورای امنیت ملل متحد و چالشهای جهانی با رژیم ایران

متن کامل قطعنامه 1696 شورای امنیت

سه شنبه 10 مرداد 1385 - 1 اوت 2006

شورای امنیت سازمان ملل قطعنامه‌ی 1696 خود علیه برنامه‌ی هسته‌ی صلح‌آمیز ایران را در پنج‌هزار و پانصدمین نشست خود که شب گذشته (دوشنبه) برگزار شد، با 14 رای موافق و یک رای مخالف (قطر) به تصویب رساند. این قطعنامه از ایران درخواست کرده است که تا 9 شهریورماه فعالیت هسته‌ی خود را تعلیق کند و در غیر این صورت با تحریم‌های احتمالی دیپلماتیک یا اقتصادی مواجه خواهد شد. قطعنامه‌ی فعلی بر اساس بند 40 فصل هفت منشور سازمان ملل تصویب شده است که حاوی معیارهای تنبیهی یا تحریمی نیست.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، آنچه در پی می‌آید متن کامل این قطعنامه است که و دوشنبه به تصویب رسید.

به گزارش ایسنا، بندهای مقدماتی این بیانیه به شرح زیر است :

"شورای امنیت،

"بیانیه‌ی پایانی ریاست شورا S/PRST/2006/15 مورخ 29 مارس 2006 را یادآور می‌شود،

"بر تعهدش نسبت به معاهده‌ی منع گسترش سلاح‌های هسته‌ی (ان.پی.تی) تاکید و حق

کشورهای عضو مطابق با بندهای I و II آن معاهده را برای توسعه تحقیق، تولید و استفاده از انرژی هسته‌ی صلح‌آمیز و بدون تبعیض را یادآور می‌شود،

"با نگرانی جدی به گزارشات مکرر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و قطعنامه‌های شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از جمله قطعنامه‌ی GOV/2006/14 آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مربوط به برنامه‌ی هسته‌ی ایران که به وسیله‌ی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به شورا گزارش شد، اشاره می‌کند،

"با نگرانی جدی اشاره می‌کند که گزارش 27 فوریه 2006 مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

(GOV/2006/15)، فهرست تعدادی مسایل باقی‌مانده و نگرانی‌هایی را نسبت به برنامه‌ی هسته‌ی

ایران از جمله موضوعاتی که می‌تواند یک بعد هسته‌ی نظامی داشته باشد، ارایه داد و نیز اشاره

می‌کند که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قادر نیست در این خصوص که هیچ مواد یا فعالیت هسته‌ی اعلام نشده‌ای در ایران وجود ندارد، نتیجه‌گیری کند،

"با نگرانی جدی به گزارش 28 آوریل 2006 مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (GOV/2006/27) و

یافته‌هایش از جمله این که پس از گذشت بیش از سه سال تلاش‌های آژانس برای طلب کردن

شفافیت نسبت به همه‌ی وجوه برنامه‌ی هسته‌ی ایران، شکاف‌های موجود در آگاهی هم‌چنان موضع نگرانی است و این که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در حصول پیشرفت در تلاش‌هایش برای ارایه‌ی تضمین‌هایی نسبت به فقدان مواد و فعالیت‌های هسته‌ی اعلام نشده در ایران ناتوان است، اشاره می‌کند،

"با نگرانی جدی به این مسایل اشاره می‌کند که همان‌طور که گزارش 8 ژوئن 2006 مدیرکل آژانس

بین‌المللی انرژی اتمی (GOV/2006/38) تایید کرده، ایران گام‌های مطالبه‌ی شده‌ی شورای حکام آژانس

بین‌المللی انرژی اتمی و تاکید شده در بیانیه 29 مارس شورای (امنیت) را که برای اعتماد سازی

ضروری است، اتخاذ نکرده و به ویژه ایران تصمیم بر ازسرگیری فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی از

جمله تحقیق و توسعه، گسترش و بیانیه‌های اخیر درباره‌ی چنین فعالیت‌هایی و تعلیق مستمر

همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تحت پروتکل الحاقی گرفته است،

"بر اهمیت تلاش‌های سیاسی و دیپلماتیک برای یافتن یک راه‌حل از طریق مذاکره تاکید می‌کند که

تضمین کند برنامه‌ی هسته‌ی ایران منحصرآ دارای اهداف صلح‌آمیز است و اشاره می‌کند که یک چنین راه‌حلی در هر جای دیگر به نفع منع اشاعه‌ی هسته‌ی خواهد بود،

"از بیانیه‌ی فیلیپ دوست بلازی، وزیر امور خارجه‌ی فرانسه به نمایندگی از وزیران امور خارجه‌ی چین،

فرانسه، آلمان، فدراسیون روسیه، پادشاهی بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، ایالات متحده آمریکا و

نماینده عالی اتحادیه اروپا در پاریس مورخ 12 ژوئیه 2006 (S/2006/573) استقبال می‌کند .

"از خطرات اشاعه ناشی از برنامه‌ی هسته‌ی ایران نگران است، با توجه به مسوولیت ابتدایی‌اش

تحت منشور سازمان ملل متحد برای حفظ صلح و ثبات بین‌المللی و مصمم بودن در جلوگیری از وخامت اوضاع تمهیدی می‌اندیشد،

"تحت بند 40 فصل VII منشور ملل متحد در راستای الزامی کردن تعلیق مورد درخواست آژانس

بین‌المللی انرژی اتمی اقدام می‌کند، »

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران، در بندهای اجرایی پیش‌نویس این قطعنامه آمده است :

1. «از ایران می‌خواهد بدون تاخیر بیشتر گام‌های مورد درخواست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در قطعنامه 14/2006/GOV را که برای اعتمادسازی نسبت به ماهیت منحصرأ‌صالح آمیز برنامه هسته‌پیش‌اش و حل پرسش‌های باقی‌مانده ضروری است را بر دارد .
 2. تقاضا می‌کند که در این چارچوب، ایران تمامی فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی و بازفرآوری از جمله تحقیق و توسعه را تعلیق کند تا مورد راستی‌آزمایی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار گیرد .
 3. این اعتقاد را ابراز می‌کند که چنین تعلیقی که کامل باشد، پایبندی ایران به مطالبات مطرح شده از سوی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را راستی‌آزمایی می‌کند و به راه‌حلی دیپلماتیک و از طریق مذاکره منجر خواهد شد که تضمین می‌کند برنامه‌ی هسته‌پیش‌ای ایران دارای اهداف منحصرأ‌صالح آمیز است، بر تمایل جامعه‌ی بین‌المللی برای کار کردن به شکلی مثبت در جهت چنین راه‌حلی تأکید می‌کند، مطابق با شروط فوق ایران را به تعامل دوباره با جامعه‌ی بین‌المللی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، ترغیب و تأکید می‌کند که چنین تعاملی به نفع ایران خواهد بود .
 - 4- در این راستا پیشنهادات چین، فرانسه، آلمان، روسیه، پادشاهی انگلیس و آمریکا را که با حمایت نماینده‌ی عالی اتحادیه اروپا برای ترتیبات بلندمدت جامع حمایت می‌شود و توسعه روابط و همکاری با ایران بر مبنای احترام دوجانبه و برقراری اعتماد بین‌المللی نسبت به ماهیت منحصرأ‌صالح آمیز برنامه هسته‌پیش‌ای ایران را مجاز می‌شمارد، صحت‌گذاری می‌کند .
 5. تمامی کشورها می‌خواهد مطابق با اختیارات حقوقی ملی و قانونی‌شان و مطابق با حقوق بین‌الملل هشیار باشند و از انتقال هر گونه اقلام، مواد کالا و فن‌آوری که می‌تواند به فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی و بازفرآوری و برنامه‌های موشکی باالستیک ایران مربوط شود، جلوگیری کنند .
 6. قصدش را برای اجرای دوباره روند آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیان می‌کند، با جدیت از نقش شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حمایت می‌کند، از مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و دبیرخانه برای تلاش‌های حرفه‌پیش‌ای و بی‌طرفانه‌ی جاری‌شان در حل تمامی مسایل باقی‌مانده‌ی موجود در ایران در چارچوب آژانس تمجید و حمایت می‌کند، بر ضرورت تداوم کار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای روشن ساختن تمامی مسایل باقی‌مانده مربوط به برنامه‌ی هسته‌پیش‌ای ایران تأکید می‌کند و از ایران می‌خواهد مطابق با شروط پروتکل الحاقی اقدام کند و بدون تاخیر تمامی معیارهای شفاف‌ساز را آن طور که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ممکن است در حمایت از تحقیقات جاری‌اش در خواست کند، اجرا نماید .
 7. تاریخ 31 اوت (9 شهریور) يك گزارش مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را در درجه‌ی اول درباره این که آیا ایران تعلیق کامل و پایدار تمامی فعالیت‌های ذکر شده در این قطعنامه را اجرا کرده و نیز درباره‌ی روند پایبندی ایران به تمامی گام‌های مورد درخواست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و شروط فوق در این قطعنامه، به شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و به موازات آن به شورای امنیت برای بررسی ارایه دهد .
 8. قصدش را بیان می‌کند که در صورتی که ایران تا آن تاریخ به این قطعنامه پایبند نباشد، آنگاه معیارهایی مناسب تحت بند 41 فصل VII منشور سازمان ملل متحد را تصویب کند تا ایران را به پایبندی به این قطعنامه و مطالبات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ترغیب کند و تأکید می‌کند که در صورت لزوم اتخاذ چنین معیارهای بیشتری، به تصمیمات بعدی نیاز خواهد بود .
 9. تأکید می‌کند که چنین معیارهای بیشتری در صورتی که ایران به این قطعنامه پایبند باشد، ضرورت نخواهند داشت.
 10. تصمیم می‌گیرد همچنان موضوع را دنبال کند .»
- عنوان فصل هفتم منشور سازمان ملل «اقدام در رابطه با تهدیدات صلح، نقض‌های صلح و اقدامات تجاوزکارانه» است. برای روشن‌تر شدن بند 40 فصل هفت منشور سازمان ملل که پیش‌نویس کنونی قطعنامه‌ی شورای امنیت بر آن مبتنی است، ترجمه‌ی فارسی بندهای کلیدی این فصل از منشور سازمان ملل برای علاقه‌مندان بر روی خروجی سایت ایسنا درج می‌گردد :
- فصل VII
- «اقدام در رابطه با تهدیدات صلح، نقض‌های صلح و اقدامات تجاوزکارانه»
- بند 39
- شورای امنیت باید وجود هرگونه تهدید برای صلح، نقض صلح و یا اقدام تجاوزکارانه را تشخیص دهد و توصیه‌هایی ارایه کند یا تصمیم بگیرد که چه معیارهایی باید مطابق با بندهای 41 و 42 برای حفظ و احیای صلح و ثبات بین‌المللی اتخاذ شود .
- بند 40
- در راستای جلوگیری از وخامت اوضاع، شورای امنیت ممکن است پیش از توصیه‌ها و یا تصمیم‌گیری درباره‌ی معیارهای منظور شده در بند 39 از طرف‌های مربوطه بخواهد به چنین معیارهای مشروطی که شورا ضروری یا مطلوب در نظر می‌گیرد، پایبند باشند. چنین معیارهای مشروطی باید بدون پیش‌دآوری برای حقوق، ادعاها یا موضع طرف‌های مربوطه باشد. شورای امنیت باید آن طور که لازم است قصور در پایبندی به چنین معیارهای مشروطی را در نظر بگیرد .
- بند 41
- شورای امنیت ممکن است تصمیم بگیرد که چه معیارهایی بدون توسل به نیروی نظامی، برای اثرگذاری بر تصمیماتش به کار گرفته می‌شود و ممکن است از اعضای سازمان ملل بخواهد چنین

معیارهایی را به کار گیرند. اینها ممکن است وقفه‌ی کامل یا نسبی روابط اقتصادی و ارتباطات راه‌آهن، دریایی، هوایی، پستی، تلگرافی، رادیویی و دیگر ابزارهای ارتباطاتی و قطع روابط دیپلماتیک را شامل شود.
بند 42

اگر شورای امنیت در نظر بگیرد که معیارهای منظور شده در بند 41 ناکافی خواهد بود یا ثابت شود که ناکافی است، ممکن است چنین اقدامی را با نیروهای هوایی، دریایی یا زمینی انجام دهد، چرا که ممکن است برای حفظ و یا احیای صلح و امنیت بین‌المللی ضروری باشد. چنین اقدامی ممکن است نمایش‌های قدرت، محاصره و دیگر عملیات‌ها از طریق نیروهای هوایی، دریایی و یا زمینی اعضای سازمان ملل را شامل شود.»

واکنش ایران به قطعنامه شورای امنیت

سه شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۸۵ - ۱ اوت ۲۰۰۶

گروه سیاسی شرق: شورای امنیت سازمان ملل متحد سرانجام روز گذشته قطعنامه پیشنهادی گروه ۱۵ در مورد پرونده هسته‌ای ایران را تصویب کرد. بر اساس این قطعنامه، روز نهم شهریور ماه يك ماه دیگر به عنوان پایان مهلت ایران برای تعلیق همه مراحل غنی‌سازی اورانیوم تعیین شده است و در صورتی که ایران توقف فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم را نپذیرد، با تصمیم شورای امنیت بر اساس بند ۴۱ فصل ۷ منشور سازمان ملل با تحریم‌های اقتصادی رویه رو خواهد شد. اعضای گروه ۱۵ شامل پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد آمریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلیس به همراه آلمان چند روز قبل متن پیش نویس این قطعنامه را برای بررسی به شورای امنیت ارائه کرده بودند تا سران ۱۵ کشور عضو این شورا درباره آن تصمیم‌گیری کنند. سرانجام دیروز ۱۴ عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد به این قطعنامه رای مثبت دادند و تنها کشور قطر رای مخالف داد. البته به گزارش مهر به نقل از شبکه خبری العربیه متن این قطعنامه به درخواست روسیه و چین با کمی تعدیل در برخی مفاد آن در مورد ایران به تصویب رسیده است، چرا که قطعنامه پیشنهادی اولیه خواستار اعمال سریع تحریم اقتصادی ایران شده بود. از سوی دیگر پیش از تصویب این قطعنامه مقامات ایرانی هشدار داده بودند که چنانچه شورای امنیت قطعنامه‌ای را علیه ایران صادر کند، مجموعه پیشنهادهای اروپا معروف به «بسته پیشنهادی» را از دستور کار خارج خواهند کرد. حمیدرضا آصفی سخنگوی وزارت خارجه دو روز پیش نیز در جلسه هفتگی اش با خبرنگاران نسبت به تصویب قطعنامه سازمان ملل علیه ایران هشدار داده بود. اما او تنها مقام ایرانی نبود که در این زمینه به غرب و اروپا هشدار داده است. مقامات ایران بارها اعلام کرده‌اند که در صورت تصویب چنین قطعنامه‌ای ایران در سیاست‌هایش تجدیدنظر خواهد کرد و حتی به گفته یکی از نمایندگان مجلس ممکن است از آن پی‌تی یا معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای خارج شود. با این حال ظهر روز گذشته ۱۴ عضو شورای امنیت سازمان ملل بر سر تصویب قطعنامه ۱۶۹۶ در مورد ایران به توافق نهایی رسیدند و تنها يك عضو آن که کشوری عربی است با تصویب آن مخالفت کرد و ایران ملزم شده است تا تاریخ ۹ شهریورماه تمامی فعالیت‌های هسته‌ای اش را متوقف کند. اعلام اینکه ایران به بسته پیشنهادی اروپا تا روز ۳۱ مردادماه پاسخ می‌دهد و مذاکرات بی‌حاصل خاویر سولانا مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی که اخیراً در مورد بروکسل درخصوص ابهامات پیشنهادات کشورهای گروه ۱۵ برگزار شد، شاید از دلایل تصویب قطعنامه دیروز سازمان ملل در مورد ایران باشد. هر چند که حمیدرضا آصفی سخنگوی وزارت خارجه روز یکشنبه به آنها توصیه کرده بود که تا آخر مرداد زمانی طولانی باقی نمانده است و صبر کنند. او البته این هشدار را نیز داده بود که در صورت تصویب قطعنامه ضدایرانی به دلیل شرایط بحرانی منطقه خاورمیانه اوضاع منطقه بحرانی‌تر خواهد شد. در همین حال به گزارش مهر به دنبال تصویب این قطعنامه در شورای امنیت، نماینده چین در سازمان ملل از ایران خواست که خویشتنداری کرده و از اقدامات تحریک‌آمیز پرهیز کند. خبرگزاری رویترز نیز روز گذشته سر فصل‌های مهم متن قطعنامه تصویبی در شورای امنیت را منتشر کرد.

به گزارش مهر در این سرفصل‌ها چنین آمده است.
۱ این بیانیه ضمن تأکید بر حق کشورهای عضو برای توسعه تحقیق، تولید و استفاده از انرژی هسته‌ای با اهداف صلح‌آمیز و بدون تبعیض براساس بندهای يك و ۲ معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای موسوم به ان پی تی، از ایران درخواست می‌کند تا تمام فعالیت‌های غنی‌سازی خود را از جمله فعالیت‌های تحقیق و توسعه به حال تعلیق درآورد و این اقدام ایران از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی راستی آزمایی شود.

۲ این بیانیه از محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌خواهد تا ۳۱ آگوست ۹ شهریور گزارشی را از وضعیت فعالیت‌های ایران ارائه کند که آیا ایران فعالیت‌های هسته‌ای خود را تعلیق کرده است یا خیر و همینطور آیا ایران گام‌های مورد درخواست ۲۵ عضو شورای حکام را برداشته است یا خیر.

۳ در این بیانیه اعلام شده است که اگر ایران تا ۳۱ آگوست اقدامی انجام ندهد براساس بند ۴۱ فصل ۷ منشور سازمان ملل تدابیر مناسبی اتخاذ خواهد شد. بند ۴۱ خواستار اعمال تحریم‌هایی بدون استفاده از زور است. براساس این بند شورای امنیت ممکن است تصمیم بگیرد که چه معیارهایی بدون توسل به نیروی نظامی، برای اثرگذاری بر تصمیماتش به کار گرفته شود و ممکن است از اعضای

سازمان ملل بخواهد چنین معیارهایی را به کار گیرند. اینها ممکن است وقفه کامل یا نسبی روابط اقتصادی و ارتباطات راه آهن، دریایی، هوایی، پستی، تلگرافی، رادیویی و دیگر ابزارهای ارتباطاتی و قطع روابط دیپلماتیک را شامل شود.

۴ این پیش نویس از کشورها می خواهد تا از انتقال اقلام، مواد و کالاها و همچنین تکنولوژی که می تواند به فعالیت های هسته ای و برنامه های موشکی بالستیک ایران کمک کند، ممانعت به عمل آورند. ۵ بیانیه همچنین از آژانس درخواست می کند تا تمام مسائل مهم مربوط به برنامه هسته ای را روشن کند و از ایران درخواست می کند تا به بازرسان اجازه دهد تا تمام فعالیت های شفاف سازی را که ممکن است از سوی آژانس درخواست شود، انجام دهند.

۶ این قطعنامه براساس ماده ۴۰ بند هفت منشور سازمان ملل است که این فصل تدابیر قانونی الزام آور فراهم می آورد و تدابیر اجرایی را شرح می دهد.

۷ در این بیانیه همچنین ضمن نگرانی از احتمال تکثیر سلاح های هسته ای از سوی ایران می گوید که شورای امنیت متوجه مسئولیت خود برای حفظ صلح و امنیت بین المللی است. واکنش ایران به تصویب قطعنامه

اما تصویب این قطعنامه با واکنش سفیر ایران در سازمان ملل متحد روبه رو شد. محمد جواد ظریف سفیر ایران در سازمان ملل دیروز پس از تصویب این قطعنامه، اقدام انجام شده را اقدامی ذکر کرد که پایه و اساس حقوقی و قانونی ندارد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از آسوشیتدپرس، ظریف همچنین گفت که ایران به طور مکرر به بازرسان آژانس اجازه بازرسی از تاسیسات هسته ای خود را داده است و این دیپلمات ایرانی اظهاراتی که جمهوری اسلامی را به قصور در این امر متهم می کرد بی اساس دانست. ظریف گفت: فعالیت های صلح آمیز هسته ای ایران هیچ گونه تهدیدی برای صلح و امنیت بین المللی به شمار نمی رود و اقدام اخیر این سازمان معاهده منع تکثیر سلاح های هسته ای و دیگر رژیم های بین المللی را تقویت نخواهد کرد. سفیر ایران اظهار داشت: اقدام اخیر شورای امنیت نشان می دهد که برخی از طرف ها در این سازمان نمی خواهند تا ایران روی پای خود بایستد. آسوشیتدپرس نیز گزارش داد که ظریف اقدام اخیر شورای امنیت را مخرب و کاملاً غیر مجاز خواند. وی گفت: ایران علاقه مند به گفت وگو با اتحادیه اروپا در چارچوب زمانی مورد توافق است و این اقدام شورا می تواند دیپلماسی را با مشکل مواجه کند.

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای

نفت در دیگ همیشه جوشان جهان

سه شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۸۵ - ۱ اوت ۲۰۰۶

سعید لیلان

سرمقاله شرق: تصویب قطعنامه شورای امنیت مبنی بر الزام جمهوری اسلامی ایران به تعلیق غنی سازی هسته ای تا پایان ماه جاری میلادی در کنار بحران جاری خاورمیانه و شرایط استثنایی جنوب لبنان، منطقه خاورمیانه را به مصداق عینی توصیفی بدل می کند که هنری کیسینجر سیاستمدار آمریکایی سال ها پیش، از این منطقه به دست داده بود: «دیگ همیشه جوشان جهان». هم در تهاجم اسرائیل به جنوب لبنان و به خرج دادن سبعیتی که همگان حتی غربی ها از شدت آن در شگفت اند، و هم در تصویب قطعنامه دیشب در مورد جمهوری اسلامی ایران، انگشت اتهام به سمت ایالات متحده و متحد همیشگی آن یعنی رژیم صهیونیستی است. در حالی که از ابتدا هم تاثیر هر دوی این تحولات بر اقتصاد خاورمیانه و جهان به مثابه انبار نفت و انرژی دنیا و افزایش هرچه بیشتر قیمت نفت پیدا بود، این نتیجه گیری شگفت نخواهد بود اگر گفته شود که به هر حال مجموعه غرب و به ویژه ایالات متحده، در مجموع با مسئله نفت و احتمال افزایش قیمت آن تا ۱۰۰ دلار در هر بشکه بر اثر تحولات جاری و آتی خاورمیانه کنار آمده و خود را با آن منطبق کرده است. این احتمال، با آنچه تاکنون دست کم در کشور ما از مواضع جهان صنعتی در قبال قیمت جهانی نفت خام و آسیب پذیری ایالات متحده، اروپا و ژاپن در برابر کمبود احتمالی منابع انرژی، برداشت می شد، مغایرت دارد. در حالی که تصویب قطعنامه در مورد ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد از چند هفته پیش حتمی بود و همگان آثار این قطعنامه بر افزایش شدید قیمت نفت را پیش بینی می کردند، آنگاه قاعدتا تهاجم نظامی کمابیش بی سابقه ماشین جنگی اسرائیل به جنوب لبنان در شرایط بسیار حساس کنونی باید قابل جلوگیری و کاملاً به زیان منافع غرب می بود. افزایش قیمت جهانی نفت خام بر اثر افزایش بحران در خاورمیانه، بسیار بیش و پیش از آنکه به سود کشورهای نفتی این منطقه باشد، به سود روسیه دوست هر دو طرف ماجرای اتمی است و چنانکه شواهد نشان می دهد، گویی چندان به زیان غرب نیز نخواهد بود و نباید مورد محاسبه مسئولان جمهوری اسلامی ایران در مناقشه هسته ای قرار گیرد. کشور های نفت خیز خاورمیانه حتی جمهوری اسلامی ایران، هم ذخایر ارزی خود را در غرب نگهداری می کنند و هم بیشتر مبادلات بازرگانی خود را یا با کشورهای غربی انجام می دهند و یا حداکثر مانند ایران، چین و روسیه را نیز به فهرست شرکای خود می افزایند که هر دو عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد هستند. بنابراین، حتی در مورد ایران نیز به مثابه صاحب بدترین عملکرد در میان کشور های دارنده ذخایر ارزی حاصل از صادرات نفت خام، منابع ارزی اضافی با يك یا دو واسطه به کشورهای متروپل بازمی گردد و چندان برای این کشورها حساسیت برنمی انگیزد.

همین که در هشت سال گذشته قیمت جهانی نفت خام ۱۰ برابر شده اما همچنان به کوچک ترین نشانه ای از رکود بر اقتصاد جهان نینجامیده نشان دهنده آن است که اقتصاد جهان و به ویژه کشورهای صنعتی با افزایش بهره وری اقتصادی و اعمال مدیریتی دائما بهتر بر انرژی، منطما از میزان وابستگی خود به انرژی و نفت یا دست کم سهم آن در تولید ملی خود کاسته اند. هرچه قیمت نفت خام و سایر منابع انرژی بیشتر شود، این مدیریت نیز کارتر و درصد وابستگی آن نیز کمتر خواهد بود. با وجود قیمت ۷۵ دلاری نفت خام و پیش بینی های ۱۰۰ دلار و بیشتر، رشد اقتصادی جهان امسال حدود ۵ درصد برآورد شد و پیش بینی سال ۲۰۰۷ میلادی نیز از تحقق همین رقم حکایت می کند.

بر مبنای رفتار واقعی کشورهای پیشرفته از جمله رفتار سیاسی ایالات متحده و متحدان اروپایی و اسرائیل در منطقه خاورمیانه در دو بحران جاری شرق و غرب این منطقه، چنین به نظر می رسد که زمان به زیان سلاح نفت و کارآمدی آن در مناقشات پیش رو برای دارندگان این سلاح پیش می رود. به هر حال سهم ایران در مصرف نفت جهان سه درصد و سهم نفت در تولید ناخالص جهان ۵۱ درصد است. از آنجا که همواره در تحلیل موقعیت طرف های درگیر در مناقشه هسته ای ایران چه در تحلیل های داخلی و چه بین المللی به روی تحولات قیمت نفت و اثر تعیین کننده آن به سمت و سو و ژرفای این بحران حساب ویژه ای باز شده است، شاید بتوان از دو بحران جاری خاورمیانه به ضرورت بازنگری در جایگاه این عنصر در تحلیل های موجود رسید.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

در اثر انفجار بمبی در شمال بغداد که امروز (سه شنبه) روی داد، 20 سرباز عراقی کشته و 17 تن دیگر زخمی شدند.

سه شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۸۵ - ۱ اوت ۲۰۰۶

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری کویت، در اثر انفجار بمبی که توسط فردی مسلح در مسیر شهر بیجی به تکریت واقع در شمال بغداد صورت گرفت، 20 نظامی عراقی کشته و 17 تن دیگر زخمی شدند.

از سوی دیگر، خبرگزاری شینخوا نیز گزارش داد: یک فرد انتحاری از طریق یک خودروی بمب گذاری شده به خودروهای گشت پلیسی و ارتش عراق در منطقه الکراده واقع در مرکز بغداد حمله کرد که در اثر آن 14 تن کشته شدند که 10 تن از آنها نیروهای نظامی عراق بودند. در این حمله 40 تن نیز زخمی شدند.

همچنین در اثر انفجار خودروی بمب گذاری شده در شمال شرق بغداد، دست کم هفت تن کشته شدند.

دراثر انفجار این خودروی بمب گذاری شده در مسیر گشتی های پلیس در شهرک مقدادیه واقع در شمال شرق بغداد و در نزدیکی بیمارستان این شهرک، هفت تن از جمله یک افسر پلیس عراق کشته و هشت تن زخمی شدند. در میان زخمی ها چهار نیروی پلیس دیده می شود. افراد مسلح در حمله ای به منطقه شهدا در جنوب فلوجه نیز یک پلیس را کشته و سه تن دیگر را زخمی کردند.

خبرگزاری آلمان نیز گزارش داد: افراد مسلح یک روزنامه نگار عراقی را در تل عفر از توابع شهر موصل ترور کردند.

یک مقام وزارت کشور عراق نیز اعلام کرد که بر اثر انفجار خودروی بمب گذاری شده در مرکز ایست بازرسی ارتش عراق در شرق بغداد، دو تن از افسران عراقی زخمی شدند. در عین حال، اکرم سلمان سرمربی تیم ملی فوتبال عراق به دنبال تهدیداتی که علیه او وجود داشت، از سمت خود استعفا داد.

دولت اسلواکی نیز اعلام کرد که در صدد خارج کردن نیروهای خود از عراق است. نخست وزیر این کشور از رایبه تاریخ دقیق برای خروج 100 تن از نیروهای این کشور از عراق خودداری کرد.

وزیر دفاع این کشور نیز اظهار داشت: اسلواکی برای تعیین زمان خروج نیروهایش با شرکای ائتلاف بین المللی و دولت عراق رایزنی خواهد کرد.

رئیس پارلمان عراق: برای پایان دادن به حضور نیروهای اشغالگر در عراق تلاش می کنیم

سه شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۸۵ - ۱ اوت ۲۰۰۶

"محمود المشهدانی" امروز پس از ورود به دمشق اعلام کرد: پارلمان عراق برای پایان دادن به اشغالگری آمریکا در عراق تلاش می کند.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری فرانسه، المشهدانی رئیس پارلمان عراق به خبرنگاران در دمشق گفت: حضور نیروهای اشغالگر آمریکایی در عراق ضروری اضطراری است و ما در پارلمان عراق می توانیم با تکیه بر توان خودمان به حضور نیروهای اشغالگر و بدست گرفتن حاکمیت کشورمان تلاش می کنیم .

مشهدانی که اولین مسئول عراقی از زمان تشکیل دولت در ماه مه گذشته می باشد که به سوریه سفر کرده است، تاکید کرد: کشورش تمام طرحهای تجاوزکارانه که زمینه جنگ داخلی را فراهم می کند زیر نظر دارد.

وی نیروهای اشغالگر را به فراهم ساختن مقدمات جنگ داخلی در عراق از طریق گروهی از اسرائیلیها متهم کرد و یادآور شد: ما اخیرا از آمریکاییها خواستیم از دخالت در امور داخلی عراق دست بردارند. رئیس پارلمان عراق که برای سفری شش روزه به سوریه رفته است، همچنین با ناجی عطری نخست وزیر و ولید المعلم وزیر خارجه این کشور دیدار کرد. وی پیشتر در نامه ای به سفیر آمریکا در بغداد خواستار تحقیق فوری و شفاف در مورد کشته شدن افراد بیگناه در شهر بعقوبه توسط نیروهای آمریکایی شد.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

مرور روزنامه های تهران: 10 مردادماه

سه شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۸۵ - ۱ اوت ۲۰۰۶

بی بی سی: روزنامه های صبح امروز تهران تلاش خود را به کار برده اند که قطعنامه شورای امنیت درباره پرونده هسته ای ایران را کم اهمیت نشان دهند در حالیکه بیشتر این روزنامه گزارش های مربوط به جنگ لبنان را در عنوان های اصلی خود منعکس کرده و در صفحات داخلی خود اخبار مربوط به مرگ اکبر محمدی و تخریب محل انجمن اسلامی دانشگاه امیرکبیر را چاپ کرده اند.

سرمایه در گزارشی از قول مسوول توزیع و تولید مواد نفتی در کشور نوشته ذخایر بنزین کشور بهتر از گذشته است و تا پنج ماه آینده ذخیره بنزین داریم، جای هیچ نگرانی نیست و بحثی که درباره بودجه واردات بنزین می شود به معنای آن نیست که ذخیره نداریم.

محمدرضا نعمت زاده به نوشته **سرمایه** در جمع خبرنگاران اعلام کرده اگر سهمیه بندی بنزین به تعویق افتد، واردات را ادامه می دهیم و نگرانی در این زمینه نداریم ضمن اینکه تصمیم گیری درباره این مساله با دولت است و من اطلاعی از آن ندارم

اهمیت گفته های مدیرعامل شرکت تولید و پخش مواد نفتی به آن است که قبلا اعلام شده بود از بودجه ای که مجلس برای واردات بنزین در نظر گرفته تنها هفتصد میلیون دلار باقی است و دولت باید ظرف هفته آینده تکلیف کار را روشن کند.

کارگزاران در گزارش مفصلی درباره حضور چین در بازار ایران از قول صاحبان صنایع و عده ای از بازرگان ابراز نگرانی کرده که طی سال های گذشته به دلیل عدم نظارت دولت بر کنترل مرزها شاهد ورود کالاهای نامرغوب خارجی به خصوص کالاهای چینی به کشور هستیم که موجب شده تا اختلالاتی را در بازار و تولید داخل شاهد باشیم.

یک نماینده مجلس به کارگزاران گفته است ۳۰ درصد بازار ایران را در اختیار کالاهای چینی است و اقتصاد ایران در وضعیت نامناسبی به سر می برد که حاصل آن ورشکستگی صنایع و اصناف بوده است. در مقابل این ابراز نگرانی ها به نوشته **کارگزاران** اسدالله عسگراولادی نفر دوم اتاق بازرگانی ایران با هر نوع محدودیتی برای ورود کالاهای چینی ابراز مخالفت کرده و گفته چین با تولید به مقیاس وسیع کالا که هزینه تولید هر واحد را کاهش می دهد به افزایش رفاه مصرف کنندگان ایرانی کمک می کند و وقتی دنیا تقسیم کار بین المللی را پذیرفته باید پذیرفت چین خیاطخانه و کفاشخانه دنیا شود و مزیت تولید ارزان آن به نفع ایرانیان نیز تمام شود.

چند روزنامه صبح در خبرهای کوتاهی از مرگ اکبر محمدی در زندان اوین نوشته و بدون هیچ تحلیلی گفته های مقامات زندان ها را در مورد علت مرگ وی نقل کرده اند.

خبر مربوط به حمله و تخریب دفتر انجمن اسلامی دانشگاه امیر در روزنامه **آفتاب یزد** منعکس شده است.

مرور روزنامه های تهران: 9 مرداد

دوشنبه ۹ مرداد ۱۳۸۵ - ۳۱ جولای ۲۰۰۶

روزنامه های امروز صبح تهران عنوان های بزرگ خود را به حمله اسرائیل به روستای قانا اختصاص داده و عکس ها و گزارش هایی درباره کشتار غیرنظامیان لبنان چاپ کرده اند و در اخبار داخلی، به کنار گذاشتن بسته پیشنهادی اروپا در صورت تصویب قطعنامه ای علیه فعالیت های هسته ای ایران، گزارش های تازه ای از گرانی و جلوگیری از بازدید نمایندگان مجلس از بند امنیتی زندان اوین پرداخته اند.

اعتمادملی در گزارشی از میزگردی درباره تحولات لبنان خبر داده که در آن ابراهیم یزدی، احمد زیدآبادی و نماینده حزب الله شرکت داشتند و در آن نماینده حزب الله لبنان بارها از جانب حاضرین مورد پرسش قرار گرفت، حاضرینی که حزب الله را در دادن بهانه حمله برای اسرائیل مقصر می دانستند.

به نوشته **اعتمادملی** صفی الدین که به دفاع از مواضع کنونی حزب الله در کشوری دست می زد که خود اولین متهم حمایت از این گروه شبه نظامی شیعه است، اسارت دو سرباز اسرائیلی را آنگونه که منتقدان می گویند عامل روشن کردن آتش جنگ ندانست. به نوشته این روزنامه صفی الدین نماینده حزب الله در تهران گفته است ما حمله نکردیم، ما فقط دفاع می کنیم و افزوده که این اشتباه بزرگی

است که برخی گمان می کنند ما جنگ را آغاز کردیم. ما هفت ماه برای آزادی اسرایمان از تمام راه ها تلاش کردیم اما نتیجه نداد. ما دو سرباز اسرائیلی را برای آزادی اسرایمان گرفتیم. اهمیت گفته نماینده حزب الله لبنان در تهران بدان است که روزنامه های تندرو تهران، از بحران لبنان به عنوان جنگی یاد می کنند که حزب الله از طریق آن قصد مبارزه با اسرائیل را دارد.

شرق خبر داده که نخستین گروه از دانشجویان ایرانی که خواهان پیوستن به مقاومت مردم لبنان هستند، پس از گذشت ۴ روز موفق به عبور از مرز بازرگان شد.

شرق از قول دبیر اجرایی این تشکل نوشته پس از تحصن دوروزه و درگیری های مختلف، ساعتی قبل اولین کاروان از دانشجویانی که خواهان پیوستن به مقاومت مردم لبنان هستند از مرز بازرگان عبور کرد اما این گروه پس از عبور از مرز بازرگان پشت مرز ترکیه توسط مرزبانان ترکیه متوقف شد و مرزبانان ترک دلیل این توقف را استفاده از پرچم های حزب الله و پوشش لباس خاکی و چفیه عنوان کردند و اعلام کردند که باید همانند مسافران عادی وارد خاک ترکیه شوند.

روزنامه اقتصادی **سرمایه** از بازدیدهای هوگو چاوز، رئیس جمهوری ونزوئلا، در آخرین روز دیدار خود از ایران گزارش داده و نوشته رئیس جمهوری ونزوئلا که خواستار گسترش روابط ایران و کشورش برای ساخت خودرو شده بود در پاسخ به سئوالی مبنی بر اینکه با توجه به فاصله طولانی بین ایران و ونزوئلا آیا تولید سمند در این کشور توجیه اقتصادی دارد؟ گفت ایران با ونزوئلا فاصله زیادی ندارد و ما بسیار با ایران نزدیک هستیم، به طوری که در این زمینه هیچ گونه جای نگرانی وجود ندارد. به نوشته **سرمایه** چاوز گفته به نظر او ایران می تواند در تمام بازارهای بین المللی حضور داشته باشد زیرا در حال حاضر چین و آمریکا در تمام دنیا حضور دارند و شرایط ایران نیز به گونه ای است که مزیت های فراوانی در بخش اقتصاد دارد.

همبستگی خبر داده که با دخالت مستقیم رییس جمهوری قرارداد شرکت کرسنت برای صادرات گاز ایران به امارات به راه افتاد و یک میلیارد دلار سرمایه گذاری که برای لوله گذاری در دریا و خشکی صورت گرفته بود نجات یافت.

همبستگی از قول یک نماینده مجلس تاکید کرده که عده ای هم در دویی و هم در ایران می خواستند قرارداد فسخ شود اما خوشبختانه رییس جمهوری به طور مستقیم در این ماجرا وارد شد. گفتنی است که ابهام در مورد سرنوشت شرکت کرسنت و صادرات گاز ایران به امارات چند ماه پیش در زمانی آغاز شد که رییس دیوان محاسبات این قرارداد را زبان آور خواند و گفت با جلوگیری از عملیات این قرارداد جلو تخلفی بیست میلیارد دلاری را گرفته است.

کارگزاران از امضای قرارداد دیگری بین ایران و چین برای ساخت پالایشگاه فرآورده های نفتی خبر داده که که در مراسم افتتاح آن سفیر چین از این طرح به عنوان بزرگترین طرح مهندسی بین ایران و چین یاد کرد و گفته ارزش قرارداد ۲ میلیارد و ۱۶۸ میلیون یورو است و می تواند مناسبات دو کشور را توسعه دهد.

به نوشته کارگزاران سفیر چین در این مراسم اشاره کرده که ما با پول خودتان پالایشگاه اراک را توسعه می دهیم .

آفتاب یزد از بازدید عده ای از نمایندگان اقلیت مجلس از زندان اوین خبر داده و از قول اکبر اعلمی نماینده تبریز نوشته با همه هماهنگی هایی که به عمل آمده بود امکان بازدید از بند ۲۰۹ وزارت اطلاعات ایجاد نشد در حالی که حساسیت جامعه بیش تر مربوط به همین بند است. به نوشته **دنیای اقتصاد** آقای اعلمی گفته است همین راه ندادن نمایندگان به بند ۲۰۹ ایجاد شبهه می کند گرچه در گفتگو با سایر زندانیان معلوم شد که در ۲۰۹ رعایت بعضی موازین نمی شود از جمله آن که زندانیان با چشم بند منتقل می شوند. نماینده تبریز با اعتراض از این ماجرا وعده داد که به زودی با فراخواندن وزیر اطلاعات به این وضعیت رسیدگی کند.

همبستگی از قول نماینده آبادان در مجلس خبر از خاموشی های گسترده برق در خوزستان داده و گفته نارضایتی عمومی از این خاموشی ها به اوج خود رسیده است. به نوشته **همبستگی** عبدالله کعبی گفته است در گرمای بالای ۵۰ درجه برای خاموشی های برق و قطع مکرر آب هیچ کار خاصی نشده و در حالی که وزیر دولت سابق بارها به بازدید منطقه رفت وزیر فعلی سری هم به آبادان نمی زند.

نماینده آبادان تاکید کرده که در سال ۵۷ جمعیت آبادان ۴۷۵ هزار نفر بود اما مشکلی از این حیث نداشتیم اما در حال حاضر جمعیت شهر حدود ۲۰۰ هزار نفر است با این حال حادثه ترین مشکل امروز ما مشکل آب و برق در گرمای وحشتناک فعلی است.